

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Avgvstini Valerii, Veronensis Episcopi, De Rhetorica
Ecclesiastica Libri III. Perqvam Ervditi**

Valiero, Agostino

Coloniae, 1582

Quòd disciplina distinguuntur magistri à discipulis: religiosi & clerici, à
laicis: & quòd magistri sint sacerdotes, qui Christum sequuntur, & eius
præcepta docent. Cap. XXX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69050](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69050)

in illis viget ingenium, iudicium, & memoria; eo magis diuinis muneribus ad aliorum vsum, & ad animarū salutem vtantur: in ea, ad quam nati sunt, & cui à primis annis se dediderunt, arte se exerceant: sine fūco & ostentatione senum consuetudine, prudentiam augeant: vitæ moderatione & grauib; colloquijs iuniores erudiant.

Quòd disciplina distinguuntur magistri à discipulis: religiosi & clerici, à laicis: & quòd magistri sint sacerdotes, qui Christum sequuntur, & eius præcepta docent.

Cap. XXX.

DISTINGVNTVR *auditores, vt paulò antè monuimus, disciplina; vt alij dicantur magistri, alij verò discipuli: & inter magistros, alij sint rerum diuinarum, alij humanarum: quæ distinctio non solum ad mares, verum etiam ad fœminas pertinet: hoc vno excepto, quòd fœminis non licet sacras literas docere. quo loco erunt admonendæ quædam viduæ curiosa, per urbem curstantes, vt moderationem retineant, orent, familiam suã benè administrèt, concionibus intersint, Missas audiant, operibus pijs se dedant, silentio modestiam præ se ferant Christianam. Porro magistrum optimum fuisse Iesum Christum D. N. Ecclesiasticus orator sapè ostendat: docuit enim vtilia, breui tempore, facilè docuit, omnia fecit, quæ docuit: quibus de rebus erit fortassè vtilius oratori Ecclesiastico, pluribus verbis differere in synodis, cum iussu episcopi sermonem interdū habet, aut in congregationibus, quæ in diecœsibus, discēdi, & se mutuo consolādi*

causa

*causa instituta sunt. Si ad populum interdum explicans
 Euangelium, hunc locum tractauerit; ita illum tracta-
 bit, ut se non bonum magistrum prius esse fateatur, atque
 ut hortetur populum ad orandum Deum, ut boni magi-
 stri ad erudiendam plebem Dei mittantur: verum ma-
 gistrum dicat esse Christum; sanctos Apostolos, et eos, qui
 illis successerunt, episcopos, eius fuisse hypodidascalos, aut
 ut usitato verbo utamur, repetitores: pessimum magistrum
 esse sathanam, quandoquidem suggerit res inutiles & per-
 niciosas, docere omni tempore; specie etiam virtutis sanctos
 fallere; docere discipulos suos fingere; aliter docere, ali-
 ter viuere. Sacerdotes interdum alloquens orator Eccle-
 siasticus, ostendet eos esse ministros Dei, ut iam saepe di-
 ctum est, illis multa dicta esse a prophetis, quae tanquam si
 diuina voce prolata essent, sunt proferenda; quemadmo-
 dum illa Malachiae: O sacerdotes, si volueritis audire, &
 si nolueritis ponere super cor, ut detis gloriam nomini meo,
 ait dominus exercituum, mittam in vos egestatem, & ma-
 ledicam benedictionibus vestris, & maledicam illis, quo-
 niam non posuistis super cor: ecce ego projiciam vobis bra-
 chium, & dispergam super vultum vestrum, stercus solen-
 nitatum vestrarum, & assumet vos secum, et quae sequuntur.
 Quo loco obseruare debet, ne locos huiusmodi tractans,
 sacerdotibus auctoritatem minuat, & populum contra illos
 irriter: prima persona utatur, cum de sacerdotibus ad po-
 pulum dicit: verbi causa, illa Malachiae tractans, dicat:
 Nobis dicta sunt illa verba, quae sine lachrymis vix com-
 memorari possunt, ideoque afferuntur in medium, ut pro
 nobis, dilectissimi fratres oreis: Sed raro admodum coram
 populo ad sacerdotes conuertendus est sermo. in synodis
 potius,*

potius, & in congregationibus, quæ ab episcopis haberi solent, hic locus explicandus, et copiosè illa verba B. Chrysostomi explananda: Multi sacerdotes, pauci sacerdotes; cathedra nõ efficit sacerdotem, sed sacerdos cathedram: & in primis illa Saluatoris nostri: Vos estis sal terra, vos estis lux mundi; & pluribus verbis ostendendum est; in sacerdotibus requiri bonitatem, sobrietatem, castitatem, scientiam, idq; multis sententijs poterit confirmare: necessariam bonitatem demonstrabit testimonio Davidis, dicentis: Sacerdotes tui induantur iustitiam; & Esaiæ, qui scripsit: Mundamini, qui fertis vasa Domini: confirmabit necessariã esse sobrietatem, illis Dei verbis ad Aaron & filios eius: Vinum, & omne quod inebriare potest, non bibetis tu et filij tui, quandò intrabitis in tabernaculum testimonij: ad quã virtutem S. Apostolus Paulus Timotheum hortatur illis verbis: Sobrius esto: vt etur etiam eiusdem Apostoli verbis ad ostendendum castitatem in sacerdote requiri; qui eundem filium suum charissimũ monuit, vt in omnibus seipsum castũ custodiret; addet requiri in sacerdotibus bonos mores, eiusdem S. Pauli verba proferens: Nemini dantes vllam offensionem, nè vituperetur ministerium nostrum, sed in omnibus exhibeamus nos sicut Dei ministros. Vtile etiam erit sæpè dicere, valdè necessariam esse scientiã; & verba illa propheta commemorare: Labia sacerdotis custodient scientiam, & legem requirent ex ore eius, quia angelus Domini exercituum est; & incutere sacerdotibus timorem illis verbis: Quia tu scientiam repulisti, & ego repellam te, nè sacerdotio fungaris mihi. Quæ omnia à Deo paucis verbis propheta petijisse visus est, cum dixit: Bonitatẽ, disciplinam, & scien-

& scientiam doce me. Atq; sacerdotes in primis ad avaritiam fugiendā adhortandi sunt, cū verbis prophetarum, & præsertim illis Micheæ: Principes eius in muneribus iudicabāt, & sacerdotes eius in mercede docebant, & propheta eius in pecunia diuinabant; propter hoc Sion quasi ager arabitur, & Hierusalem quasi aceruus lapidum erit, & mons templi in excelsa sylvarum; tum etiam exemplis sanctorum hominū, in primis sacerdotum, ut Gregorij Pont. Max. sancti Martini episcopi, sancti Dominici, et quamplurimorum aliorum, quos sacrarum historiarum libri suppediunt.

Qua ratione excitandi sint auditores, de sacerdotibus & concionatoribus interdū non benè sentientes.

Cap. XXXI.

AD populum verò cū necessariò de sacerdotio dicendum est, verba illa D. N. Iesu Christi, in medium sunt afferenda: Quæ dicunt, servate, & facite; quæ faciunt, nolite facere: non contemnendos Dei ministros, sed eorum calamitatem potiùs lugendam, qui se tanto munere indignos ostendunt, & iustissimam Dei iram in se concitant. excitandi verò sunt auditores verbi Dei, discipuli apostolorum, concionatorum, et sacerdotum, quos audiunt, ut, quæ audiunt, mandent memoriæ, audiant cum fructu; non numerentur inter illos, de quibus scriptum est: Semper discentes, nunquàm ad scientiam peruenientes. Ad discipulos, quos sanctissimi viri, Christi disciplina imbuti, B. Augustinus, Hieronymus, Frãciscus, Dominicus, & Benedictus instituerūt, & sanctissimis suis regulis